

Bp Tadeusz Pikus

Nasza ojczyzna i na ziemi i w niebie¹

Czcigodny Księżę Kanoniku, Proboszczu parafii,
Księżę Dziekanie,
Księżę Administratorze,
Bracia Kapłani,
Siostry i Bracia zakonni,
Przedstawiciele władz państwowych i samorządowych,
Służby mundurowe,
Poczty sztandarowe,
Umiłowani Bracia i Siostry

1. Przywołujemy w dniu dzisiejszym Ducha Świętego, by wraz z całym Kościołem w Polsce przyswoić sobie treść hasła roku duszpasterskiego: „Jesteśmy napełnieni Duchem Świętym”. On sprawia, że stajemy się świątynią Boga. Z woli Ojca Duch Święty „osłonił” Maryję Dziewicę, która poczęła i porodziła Syna Bożego. Przed chwilą usłyszeliśmy apokaliptyczny opis zakusów i walki wielkiego Smoka, który „stał przed mającą urodzić Niewiastą, ażeby skoro porodzi, pożreć jej Dziecko. I porodziła syna – Mężczyznę, który będzie pasł wszystkie narody różgą żelazną” (Ap 12,4-5). Zakusy Smoka okazały się daremne, gdyż „Dziecko jej zostało porwane do Boga i do Jego tronu” (Ap 12,5). Opisana, dramatyczna, walka kończy się zwycięstwem narodzonego Dziecka, dzięki któremu „nastąpiło zbawienie, potęga i królowanie Boga naszego i władza Jego Pomazańca” (Ap 12,10). Dlatego też Paweł apostoł zachęca nas w swym Liście do Kolosan, żebyśmy dziękowali Bogu, „Ojcu, który nas uzdolnił do uczestnictwa w dziele świętych w światłości” (Kol 1,12).

2. Ten Syn umiłowany Boga Ojca, Jezus Chrystus, umierając na krzyżu, przy którym stała Jego Matka, niewiasty i uczeń Jan, rzekł do Maryi, Matki swojej: „Niewiasto, oto syn Twój”. Następnie rzekł do ucznia: „Oto Matka twoja” (J 19,26-27). Tak, Maryja stała się Matką

¹ Homilia w kościele św. Andrzeja Boboli, 3 maja 2018 r.

ucznią i naszą Matką, dlatego że, będąc posłuszną Bogu Ojcu, porodziła Syna, który daje nam nowe życie, życie Boże, oraz dlatego, że Jezus Chrystus, w testamencie z krzyża, dał nam Ją za Matkę. Podczas liturgii Słowa usłyszeliśmy dzisiaj pieśń: „Błogosławiona jesteś, córko, przez Boga Najwyższego, spomiędzy wszystkich niewiast na ziemi”. Jest to pieśń na dzień 3 maja, w którym Kościół katolicki w Polsce obchodzi uroczystość Najświętszej Maryi Panny, Królowej Polski. Uroczystość ta została ustanowiona przez Kościół na prośbę polskich biskupów po odzyskaniu niepodległości po I wojnie światowej. Nawiązuje ona do istotnych faktów z historii Polski: ślubów lwowskich króla Jana Kazimierza, uchwalenia Konstytucji 3 Maja, zawierzenia Polski Matce Bożej na Jasnej Górze przez prymasa Stefana Wyszyńskiego oraz nowego Aktu zawierzenia z okazji 1050-lecia chrztu Polski.

3. Oddawanie czci Maryi jako naszej Matce i Królowej Polski uzyskiwało w historii wymiar nie tylko religijny i kościelny, ale także patriotyczny i narodowy. Maryja była obecna w modlitwach, pieśniach i w sercu narodu polskiego zarówno w okresach jego potęgi, jak i niedoli. Tak o tym napisał poeta:

„O Ty, której obraz widać w każdej polskiej chacie
I w kościele, i w sklepiku, i w pysznej komnacie,
W ręku tego, co umiera, nad kołyską dzieci,
I przed którą dniem i nocą wciąż się światło świeci.
Która perły masz od królów, złoto od rycerzy,
W którą wierzy nawet taki, który w nic nie wierzy...
Niechaj druty się rozluźnią, niechaj mury pękają,
Ponad Polską, błogosławiąc, podnieś rękę piękną...”²

4. W latach dziewięćdziesiątych XX wieku, po rozpadzie Związku Radzieckiego, na Białorusi dziadek – patriota Polski – w rozmowie z kilkunastoletnim wnukiem przypomniał mu z dumą, że jest on Polakiem. „Nie chcę być Palakiem” – odparł wnuk. „Dlaczego?” – zapytał dziadek. „Potому szto w Polsce niet gierojew!” Wiele jest pojęć patriotyzmu. Niektórzy ludzie traktują patriotyzm wręcz jako zło. Z punktu widzenia Kościoła katolickiego, patriotyzm powinien być otwarty na Boga. Opiera się on bowiem na zasadzie porządku miłości, zarówno wobec własnej ojczyzny, jak też innych ojczyzn i świata z zachowaniem bezwzględnej umiłowania ojczyzny niebieskiej. Jeśli patriota przepojony jest na wskroś

² Jan Lechoń, *Matka Boska Częstochowska*, w: A. Nawrocki (red.), *Poezja Polska. Antologia Tysiąclecia*, t. 2, Warszawa 1998, s. 122-123.

Bożą miłością miłosierną – zarówno wobec mieszkańców własnej ojczyzny, jak i mieszkańców całego świata, może nosić miano świętego patrioty – patrioty-*gieroja*. Dzięki patriotom-bohaterom Polska dziś może świętować setną rocznicę niepodległości, pamiętając, że „Ojczyznę kocha się nie dlatego, że wielka, ale dlatego, że własna” (Seneka Młodszy).

5. „Hasłem wszystkich patriotów – napisał Henryk Sienkiewicz – powinno być: przez ojczyznę do ludzkości”. W setną rocznicę odzyskania niepodległości Polski wspominamy z wdzięcznością wszystkich zasłużonych. Wielu z nich uciekało się pod obronę Świętej Bożej Rodzicielki. W modlitwie przed Jej obrazem odzyskiwali siły, wiarę, czerpali nadzieję i umacniali umiłowanie ojczyzny. Jednakowo pochylali głowy i klękali zarówno królowie, jak i najmniejsze sługi. Spotkania z Maryją uczyły ich pokory, odwagi i posłuszeństwa wobec Boga. Napelnieni miłością Ducha Świętego gotowi byli oddać zdrowie, mienie i życie za wiarę i wolność. Ich motto życiowe brzmiało: „Bóg, Honor, Ojczyzna”. W takiej postawie rodziło się ich bohaterstwo i świętość. Tworząc naród, zdolni byli przetrwać lata zaborów i niewoli oraz kolejne wojny światowe.

6. Nasuwa się pytanie: Czy poczucie więzi z narodem i z krajem da się pogodzić z uniwersalnym duchem chrześcijańskim? Jezus Chrystus przekazał uczniom najwyższe przykazanie miłości, które brzmi: „Abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowałem” (J 15,12). Dla Jezusa nie było obojętne życie ziemskie, ani ziemska ojczyzna i naród, ale najważniejszą sprawą było wypełnienie woli Ojca, który jest w niebie. Wolą zaś Ojca było objęcie wszystkich ludzi swoim pełnym królowaniem w niebie. „Nasza bowiem ojczyzna jest w niebie” (Flp 3,20) – napisał Paweł apostoł. Patriotyzm jest głęboko wpisany w Chrystusowe przykazanie takiej miłości, jaką On nas umiłował. Przypominali o tym, blisko pół wieku temu, biskupi Kościoła katolickiego w Polsce: „Choć człowiek stawia wartości ojczyste bardzo wysoko, to jednak wie, że ponad narodami jest Bóg, który jedyny ma prawo do tego, aby ustanawiać najwyższe normy moralne, niezależnie od poszczególnych narodów. Takie poczucie rzeczywistości opiera patriotyzm na prawdzie, oczyszcza go i uzdalnia do pogłębienia świadomości wspólnoty rodziny ludzkiej. Broni nas ono od obojętności na losy drugich, uwrażliwia coraz bardziej na potrzeby każdego człowieka, obojętnie jakim językiem mówi i jakie ma poczucie narodowe”³.

³ List Episkopatu Polski o chrześcijańskim patriotyzmie, Poznań, 5 września 1972 r.

7. W łączności ze wszystkimi rodakami w kraju i zagranicą oraz z pielgrzymami na Jasnej Górze oddajemy cześć naszej dzisiejszej patronce, Najświętszej Maryi Pannie, Królowej Polski, razem wołając: „Pod Twoją obronę uciekamy się Święta Boża Rodzicielko. Naszymi prośbami racz nie gardzić w potrzebach naszych, ale od wszelakich złych przygód racz nas zawsze wybawiać. Panno chwalebna i błogosławiona, o Pani nasza, Orędowniczko nasza, Pośredniczko nasza, Pocieszycielko nasza z Synem swoim nasz pojednaj, Synowi swojemu nas polecaj, swojemu Synowi nas oddawaj”. Amen.